

Propunerile AmCham Moldova de completare a proiectului digital "e-Commerce"

Propunerea de modificare/completare	Argumentare	Actul legislativ vizat	Textul nemijlocit al modificării/completării
Procedura de aplicare a scutirii TVA aferente re-importului în cazul e-commerce	Procedura de aplicare a scutirii TVA aferente re-importului în cazul e-commerce, în vederea simplificării și reducerii costurilor ce țin de reimportul bunurilor în cadrul comerțului electronic (restituirea bunurilor, inclusiv ventru schimb). Conform practicii internaționale, rata medie a returnărilor în comerțul electronic este în valoare de 20-30% din suma vânzărilor, ceea ce îl determină pe comerciant, în termen de 7 zile, să facă declarația fiscală pentru coletul returnat, ce majorează și costurile financiare (pentru fiecare declarație), dar și timpul adițional pentru fiecare declarație (atât din perspectiva comerciantului, cât și a inspectorului vamal). Respectiv, se cere operarea modificărilor atât în cadrul legal ce ține de TVA, cât și în cel normativ corespunzător declarării, ulterior.	Codul fiscal al Republicii Moldova	Articolul 103 alin. (3) lit. b ¹) se modifică după cum urmează: <i>"b¹) prin derogare de la prevederile expuse la litera b) a prezentului alineat, mărfurile autohtone anterior exportate cu utilizarea serviciilor poștale și reintroduse în termen de 9 luni de la data exportului, în aceeași stare. Dacă la realizarea exportului, suma T.V.A. pentru marfa respectivă a fost restituită, contribuabil este obligat să calculeze și să declare suma TVA pentru luna în care a avut loc reintroducerea mărfii;"</i>
Introducerea mecanismului deplin de taxare inversă în cazul importului de servicii	presupune eliminarea obligației de achitare de facto a TVA la import de servicii, în cazul în care contribuabilul pentru luna curentă are depășirea sumei TVA spre deducere asupra sumei TVA spre calcul (ce are loc aproape în fiecare lună în companiile care fac preponderent export vs vânzări pe piața internă). Aceasta va afecta pozitiv balanța de cashflow la companii, eliberând resurse financiare ce pot fi investite în activități operaționale și nu va afecta bugetul.	Codul fiscal al Republicii Moldova	Articolul 115 alin. (2) lit. b) se modifică după cum urmează: <i>"b) pentru serviciile importate, cu excepția celor menționate la art. 102 alin. (1) din Cod, a căror achitare se face până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost importat sau achitat serviciul, în funcție de ce a avut loc mai înainte;"</i>
Scutirea importului softurilor și serviciilor de programare în domeniul financiar	Pentru diminuarea costurilor la produsele de acceptare a plăților să fie incluse în CF, scutirea de TVA la procurarea softurilor și serviciilor de programare în domeniul financiar pentru	Codul fiscal al Republicii Moldova	Articolul 103 alin. (1), pct 12) se completează cu următorul text: <i>"h) plățile pentru achizițiile de software destinate exclusiv operării respectivului software, inclusiv</i>

pentru prestatorii serviciilor de plată	prestatorii serviciilor de plată (PSP). La ziua de astăzi la orice implementare și soft procurat de către PSP se aplică TVA, care automat se răsfrânge la costurile serviciilor de acceptare a plăților și astfel nu permite o diminuare rațională a prețurilor la acceptarea plăților.		<i>pentru instalarea, implementarea, stocarea, personalizarea sau actualizarea acestuia; ”,inclusiv plățile pentru achizițiile și/sau utilizarea de software”</i>
Extinderea prevederilor ce țin de eliberarea facturii fiscale în cadrul comerțului electronic și asupra altor furnizori de servicii poștale decât IS ”Poșta Moldovei”	Dacă livrarea mărfurilor de la furnizor către cumpărător este efectuată într-un mod diferit (de exemplu, de către furnizori de servicii poștale precum Nova Poshta, DHL etc.), vânzătorul trebuie să emită o factură fiscală pentru fiecare livrare. Această abordare complică procedura de documentare a livrărilor către un cumpărător necunoscut, deoarece nu toată lumea este de acord să-și lase datele personale pentru emiterea unei facturi fiscale. În acest sens, întreprinderile pur și simplu introduc ”Persoana fizică” ca cumpărător cu un cod de identificare condiționat (din fericire, în conformitate cu paragraful 11 alin. 3) din Ordinul MF nr. 118/20176, indicarea IDNP nu este obligatorie). Considerăm că o astfel de formulare din Codul Fiscal este depășită și ar trebui extins cercul de persoane prin care se pot face plăți pentru bunurile livrate pentru a include, printre altele, și furnizorii de servicii poștale. De asemenea, considerăm că dacă o întreprindere ar putea emite un bon fiscal electronic (prevăzut în clauza 3 din Regulamentul privind ECC), acest lucru ar facilita foarte mult abordarea documentării livrărilor în cadrul comerțului electronic.	Codul fiscal al Republicii Moldova	În articolul 117 alin.(3) lit. a), după cuvintele "prestatori de servicii de plată " se completează următorul text: <i>”sau alți furnizori a serviciilor poștale”</i>
Uniformizarea abordărilor în ceea ce	După principiul experienței UE, care a aprobat Directiva UE 2015/2366 (PSD2) scopul căreia este să sporească competiția, să liberalizeze industria	Legii 845/1992 cu privire la	Completarea art. 7 cu următorul text: „întreprinderile au obligația să încheie contracte de primire/acceptare a plăților doar cu prestatori

ține de serviciile de plată	plăților, să crească siguranța consumatorilor, să stimuleze inovația, urmează să prevedem modificări legislative cu o atenție sporită la liberalizarea și inovația mecanismelor și instrumentelor de plată, care va permite eficient dezvoltarea comerțului fără numerar. Pentru a asigura o dezvoltare calitativă comerțului fără numerar și a comerțului electronic, după cum a arătat practica mondială, este necesar să fie asigurată dezvoltarea fără impedimente a prestatorilor de plată nebancari (exemplu: checkout.com, paypal, revolut, square, stripe, mypos.eu, icard). De asemenea atragem atenție că în cadrul modificărilor propuse este foarte important să se mențină principiul, prin care termenii instrumentelor/metodelor de plată să fie neutre din punct de vedere tehnologic și să permită dezvoltarea de noi tipuri de servicii de plată, asigurând în același timp condiții de operare echivalente pentru prestatorii de servicii de plată existenți și noi.	antreprenoriat și întreprinderi	de servicii de plată autorizați în conformitate cu legislația în vigoare (de către BNM)”
Declararea trimiterilor poștale internaționale	Există o problemă în ceea ce ține de modul de declarare a trimiterilor poștale la moment, ce este recunoscută drept un impediment administrativ de toate părțile implicate. Astfel, legislația prevede că bunurile introduse și scoase de pe teritoriul Republicii Moldova prin intermediul trimiterilor poștale internaționale sau bagajului neînsoțit se declară în scris, în modul stabilit. Totuși, chiar și în cazurile când coletele sunt sub limita minimă (B2C 200 EUR intrinsecă, C2C 430 comercială), urmează să fie declarate în scris prin completarea unui formular reglementat de OSV Serviciul Vamal ORDIN Nr. 56 din 21-02-2008.	Legea Nr. 1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice	Articolul 4 se modifică după cum urmează: <i>”(5) Bunurile introduse și scoase de pe teritoriul Republicii Moldova prin intermediul trimiterilor poștale internaționale sau bagajului neînsoțit se declară în modul stabilit de Serviciul Vamal.”</i>

	De exemplu, chiar și persoanele juridice au dreptul să primească colete poștale cu valoarea intrinsecă sub 100 EUR fără să depună Declarația Vamală, iar persoanele fizice – nu. Mai mult ca atât, formula în cauză elimină posibilitatea introducerii formelor moderne de declarare, online, la nivel de manifest etc. Aceasta este important, deoarece la moment persoana este obligată să vină din orice colț a Moldovei, să îndeplinească DV-6 sau să împuternicească pe cineva în acest sens. Astfel, odată ce va fi exclus acest impediment, procedura ar urma să fie mai flexibilă și variată și ar urma să fie reglementată la un nivel mai operațional (am propus Serviciul Vamal, dar poate și escalată la orice nivel operațional superior)		
Extinderea domeniului de aplicare a legii la furnizorii de servicii care își direcționează activitatea în Republica Moldova	Domeniul de aplicare a legii doar la societățile înregistrate în Republica Moldova nu este justificat, deoarece nu permite furnizorilor de servicii străini care își direcționează activitatea spre Republica Moldova să aibă un tratament adecvat privind statutul de intermediar în comerțul electronic, respectarea cerințelor privind notificarea despre necesitatea de a bloca sau elimina un conținut online etc.	Legea 284/2004 privind comerțul electronic	Se propune expunerea art. 3 alin. (1) în următoarea redacție: <i>„Prezenta lege se aplică furnizorilor de servicii înregistrați și/sau stabiliți în Republica Moldova și serviciilor oferite de acestea, precum și furnizorilor de servicii care își direcționează activitatea către Republica Moldova.”</i>
Clarificarea regulilor comerțului electronic cu metale prețioase	<i>In fapt</i>, persoanele juridice, rezidente ale Moldovei, titulare de licențe valabile pentru activitatea cu metale prețioase și pietre prețioase (comert), nu pot iniția activitatea de comerț electronic, deoarece, conform explicațiilor ASP, nu îndeplinesc condițiile de licențiere prevăzute în art.16 alin.(3) din Legea nr.282/22.07.2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase (în continuare – Legea 282/22.07.2004), și anume:	Legea nr.282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase	Articolul 16 alineatul (3) se modifică după cum urmează: <i>”(3) Condițiile de licențiere: a) dispunerea în proprietate sau în locațiune a imobilului în care se desfășoară activitatea licențiată, cu excepția comerțului electronic, indiferent de tipul unității de comerț; b) comercializarea articolelor din metale prețioase și pietre prețioase doar în magazine și secții specializate de bijuterii, cu suprafața de cel puțin</i>

	“a) dispunerea in proprietate sau in locatiune a imobilului in care se desfasoara activitatea licentiata; b) comercializarea articolelor din metale pretioase si pietre pretioase doar in magazine si sectii specializate de bijuterii, cu suprafata de cel putin 12 metri patrati, in care se asigura conditii pentru evidenta si integritatea valorilor.” Conditiiile de licentiere mentionate mai sus privind suprafata minima intr-un imobil se refera la magazinele fizice, deoarece o astfel de conditie de licentiere ar fi imposibil de intrunit in cadrul comertului electronic, care reprezinta un serviciu al societatii informatinale si, prin natura sa, nu se desfasoara intr-un imobil, si nu implica neaparat o suprafata fizica comerciala. <i>In drept</i>, conform art.13 al Legii 282/22.07.2004, persoanele juridice pot vinde metale pretioase si pietre pretioase fara restrictii, cu respectarea prevederilor legale. Nu exista nicio prevedere legala sau interdictie in Legea 282/22.07.2004 care sa interzica comertul electronic cu articole de metale pretioase sau care sa prevada ca se permite comertul cu articole de metale pretioase doar intr-o anumita forma de comert – comert cu prezenta fizica in magazin. De asemenea, in conformitate cu art.5 al Legii 284/22.07.2004 privind comertul electronic, acordarea anumitor prioritati sau limitarea drepturilor si intereselor furnizorilor de servicii si ale destinatarilor serviciilor, cu exceptia cazurilor prevazute de lege, nu se admite. Prin urmare, nu se poate restrictiona comertul electronic cu articole de metale pretioase si pietre		<i>12 metri pătrați, în care se asigură condiții pentru evidența și integritatea valorilor. Condiția privind suprafața de 12 metri pătrați nu se aplică în cazul comerțului electronic cu articole din metale prețioase și pietre prețioase, desfășurat în conformitate cu legislația privind comerțul electronic, indiferent de tipul unității de comerț”;</i>
--	---	--	--

	pretioase in comparatie cu comertul prin magazine fizice doar pe temei in cadrul comertului electronic nu exista imobil si o suprafata fizica, calculata in metri patrati. Aceasta constituie o limitare a drepturilor si intereselor furnizorilor de servicii si ale destinatarilor serviciilor electronice in comparatie cu comerciantii/consumatorii din magazine fizice. Conform art.12⁸ alin.(2) al Legii nr. 160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activitatii de intreprinzator, in cazul in care titularul de licenta creeaza o subdiviziune separata care va desfasura activitati conform licentei detinute, acesta este obligat sa solicite reperfectarea licentei in vederea ajustarii corespunzatoare a informatiei cu privire la adresa subdiviziunii in cauza din anexa licentei. Prin urmare, in cazul, daca in licenta persoanei juridice este indicat cel putin un magazin fizic care intruneste toate conditiile de licentiere pentru comertul cu articole de metale pretioase si pietre pretioase, in care marfurile se pastreaza si din care marfurile se livreaza consumatorilor in cadrul comertului electronic, atunci ASP nu ar trebui sa creeze impedimente pentru comertul electronic cu articole de metale pretioase. Dar trebuie sa reperfecteze licenta existenta a comerciantului, conform art.12⁸ alin.(2) al Legii 160/22.07.2011, incluzind subdiviziunea unitate de comert electronic (prin internet) care va desfasura activitati conform licentei detinute pe adresa magazinului fizic.		
--	---	--	--

De asemenea, **comunitatea AmCham Moldova a manifestat susținere față de:**

- a) promovarea Programului de subvenționare a cheltuielilor asociate utilizării terminalelor de plată fără numerar sau de prestare a serviciilor/livrare a mărfurilor pentru care se efectuează achitări pe online - mecanismul de compensare cu acordarea împuternicirilor de detaliere Guvernului, de comun acord cu Banca Națională a Moldovei, prezentat în studiul USAID – MSRP "Privind Comerțul Electronic și Economia fără Numerar" specificat și în Foaia de parcurs privind stimularea digitalizării economiei și promovării comerțului electronic.
- b) Echivalarea bonului fiscal electronic cu cel emis pe hirtie, expus în proiectul legislativ a unor deputați (Marian și alții) expus aici: <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/5842/language/fr-FR/Default.aspx>.

Suplimentar, am fost informați despre un proces ce se desfășoară la moment de întocmire a unui proiect de modificare a actelor normative ce țin de serviciile de curierat, realizat la solicitarea ConsEcon, la care unii din membrii noștri participă activ. Deoarece nu avem decât propunerile membrilor de concept, nu și textul modificărilor, vă propunem mai jos acele subiecte ce, din perspectiva lor, sunt importante de a fi reflectate. Ne oferim să intervenim cu propuneri legislative concrete, dacă careva aspecte nu vor fi acoperite de colegii ce lucrează la studiul vizat:

Astăzi, industria de curierat din Republica Moldova, interconectată cu e-commerce, este reglementată de Legea comunicațiilor Nr. 36 din 17.03.2016 cu ultima modificare și adaptare la industria de curierat din anul 2016 (aproape 6 ani în urmă). Respectiv, analizând legislația aplicabilă versus trendurile internaționale. Respectiv, vom aprecia luarea în considerare a următoarelor propuneri pentru actualizarea reglementărilor industriei în conexiune cu piața de e-commerce, după cum urmează:

1. **Legislația nu face o distincție clară între serviciile de curierat privat și serviciile poștale.** Cu atât mai mult, nici un act normativ nu reglementează activitatea de curierat. Potrivit legii prenotate, serviciile de curierat fac parte din serviciile poștale, fiind o greșeală conceptuală. Propunem completarea legii prenotate cu un nou capitol dedicat industriei de curierat privat. Capitolul urmează să definească noțiunea de curierat privat, autoritatea care reglementează industria (ANRCETI), criteriile de eligibilitate pentru obținerea certificării de desfășurare a activității de curierat privat (important pentru a permite accesarea pe piață doar de companii de încredere, profesioniste, ceea ce va permite securizarea atât a mediului de afaceri (clienți expeditori), cât și a consumatorilor (clienți destinatari/finali) –
2. În continuarea subiectului de modificare a Codului Fiscal al Republicii Moldova – **Ramburs și emiterea bonurilor fiscale aferente Rambursului.** La efectuarea decontărilor bănești în numerar și/sau prin alt instrument de plată pentru operațiunile economice cu plătorii, contribuabilii sunt obligați să utilizeze echipamentul de casă și de control, eliberând plătorilor bonurile de casă/documentele fiscale emise de acesta. Această obligativitate se extinde asupra tuturor unităților structurale (oficiu, magazin, secție, depozit, unitate comercială, automat pentru vânzări (denumit conform uzanțelor internaționale vending machine), terminal cash-in, aparat de schimb valutar, unitate de prestări servicii, inclusiv unitate de transport-taxi, etc.).

În momentul în care curierul încasează numerarul clientului expeditor (companie) de la clientul destinatar, acesta trebuie să emită un bon fiscal chiar și pentru Ramburs, deși numerarul colectat nu aparține companiei de curierat, aceasta tranzitând defapt sumele dintre doi actori (clientul expeditor și clientul destinatar).

Prin comparație, în România, încasările în numerar se fac obligatoriu prin case de marcat fiscale în sedii fixe, cu mențiunea că încasările la ușa clientului se fac pe bază de chitanță non-fiscală care se înregistrează în Registrul de casă. Deci, serviciul de curierat privat în regim "Door to door" (de la ușă la ușă) este exceptat la încasarea numerarului prin casa de marcat.

Scopul este de a exclude obligativitatea de a emite bonuri fiscale pentru Ramburs, fiind înlocuite cu Chitanțe de Ramburs non-fiscale emise din aplicațiile serviciilor de curierat și, în final, de a exclude necesitatea ca fiecare curier să dețină aparat de casă.

3. Pe filierea **Codului Vamal al Republicii Moldova** și actelor normative aferente se propun următoarele ajustări:
- simplificarea procedurii de import/export, destinată exclusiv curieratului internațional în regim "ușa-la-ușă";
 - integrare electronică între aplicația Serviciului Vamal și cea a companiilor de curierat (care au capacități tehnice respective), pentru reducerea timpului de procesare și evitarea muncii duble;
 - procedura de vămuire modernă destinată clienților magazinelor online, care să evite deplasarea acestora la sediile posturilor vamale;
 - exceptarea importurilor și exporturilor realizate de operatorii poștali de următoarele plăți:
- 4 EUR – prelucrarea informațională a declarației vamale primare;
 - 1 EUR – prelucrarea informațională a fiecărei declarații vamale complementare.